EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 5. 2026
COM(2026) 196 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Stav implementácie Paktu o migrácii a azyle

1. ÚVOD

Pakt o migrácii a azyle[1] je významným míľnikom v rozvoji komplexného prístupu k migrácii, azylu, riadeniu hraníc a integrácii. Poskytuje pevný základ pre spravodlivé, stabilné a efektívnejšie riadenie migrácie a azylu v Únii, pričom zabezpečuje rovnováhu medzi solidaritou a zodpovednosťou. Po uplynutí dvojročného prechodného obdobia od nadobudnutia svojej účinnosti sa pakt začne v plnej miere uplatňovať od 12. júna 2026. Tento deň bude začiatkom novej fázy európskeho riadenia migrácie. Intenzívne sa pracuje na príprave systémov tak na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Na základe spoločného implementačného plánu[2] členské štáty, Komisia a agentúry EÚ úzko spolupracovali na uvedení nového legislatívneho rámca do praxe v snahe zaistiť účinné riadenie migrácie v rámci Únie, zabezpečiť pripravenosť a odolnosť v čoraz zložitejšom geopolitickom kontexte a nastaviť rovnováhu medzi solidaritou a spravodlivým rozdelením zodpovednosti.

V tomto oznámení sa uvádza **aktuálny stav implementácie** paktu, pričom pozornosť sa zameriava na pokrok, ktorý sa dosiahol od novembra 2025[3]. Zároveň sa v ňom identifikujú kľúčové oblasti, v ktorých je potrebné prijať ďalšie kroky predtým, ako sa pakt začne v júni uplatňovať. Táto tretia aktualizácia reaguje na požiadavku[4] nariadenia o riadení azylu a migrácie, ktorou je pravidelne informovať Európsky parlament a Radu o pokroku dosiahnutom pri implementácii paktu.

Pakt od **základov mení európsky migračný a azylový rámec**. Predpokladá zásadnú právnu a operačnú transformáciu a nepretržité politické odhodlanie. Dvojročné prechodné obdobie odráža rozsah a komplexnosť tohto súboru reforiem, keďže ide o systém založený na desiatich vzájomne prepojených legislatívnych aktoch, z ktorých každý si vyžaduje koordinovanú a integrovanú implementáciu naprieč vnútroštátnymi orgánmi, inštitúciami a agentúrami EÚ, ako aj prispôsobenie vnútroštátnych právnych poriadkov, administratívnych postupov a operačných protokolov.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že pri implementácii tohto rozsiahleho a komplexného rámca sa v posledných rokoch **dosiahol značný pokrok**. Od mája 2026 totiž mnohé členské štáty úspešne napredujú pri prispôsobovaní svojich vnútroštátnych právnych predpisov, zavádzaní a organizácii povinného preverovania a konaní na hraniciach vrátane vytvorenia nezávislých monitorovacích mechanizmov, ako aj pri zabezpečovaní dostatočných prijímacích kapacít. Viaceré členské štáty takisto prijali dôležité kroky na zníženie počtu nevybavených prípadov a prieťahov v konaniach o azyle, pričom okrem iného zvýšili svoje kapacity a poskytli primeranú odbornú prípravu. Zároveň zavŕšili svoje snahy o poskytovanie právneho poradenstva a zaistenie súladu s fungovaním súdnych systémov. Členské štáty pokročili aj pri

[1] https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum/legislative-files-nutshell_sk.
[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52024DC0251&qid=1776165824453.
[3] Prvá správa o aktuálnom stave implementácie paktu, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0319&qid=1776165712928; druhá správa: Príloha I k oznámeniu COM(2025) 795 final.
[4] Článok 84 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

posilňovaní svojich kapacít, ktoré im umožnia efektívne realizovať prenesenie zodpovednosti na členský štát zodpovedný za žiadosť o azyl a plniť prísľuby solidarity.

Dôležité opatrenia boli prijaté aj na ďalšie **sprevádzkovanie, posilnenie a doplnenie rámca paktu**. Išlo o prijatie prvej rezervy solidarity v rámci ročného cyklu riadenia migrácie[5], ktorá sa v súčasnosti uvádza do praxe, pričom koordinátor EÚ pre solidaritu uľahčuje interakciu a spoluprácu medzi členskými štátmi v snahe dosiahnuť vyvážené a účinné vykonávanie, prijatie vykonávacieho nariadenia o uplatňovaní nariadenia o riadení azylu a migrácie[6] v snahe napredovať v reforme dublinských pravidiel či o dokončenie strategického plánovania finančných prostriedkov EÚ vo výške 3 miliardy EUR na podporu implementácie paktu a prijímanie vysídlených osôb z Ukrajiny[7]. Okrem toho nadobudli účinnosť zmenené pravidlá týkajúce sa bezpečných tretích krajín, ako aj vôbec prvý únijný zoznam bezpečných krajín pôvodu a momentálne prebiehajú rokovania o návrhu nariadenia o návrate[8] v snahe urýchlene dosiahnuť dohodu o tejto chýbajúcej časti paktu.

Na odstránenie zostávajúcich nedostatkov je však potrebné ďalšie úsilie. Úroveň pripravenosti jednotlivých členských štátov sa líši, keďže čelia rôznym výzvam. Členské štáty musia naliehavo prijať všetky potrebné opatrenia na ďalšiu realizáciu všetkých stavebných prvkov, pričom osobitne by sa mali zamerať na tie najdôležitejšie zložky. Členské štáty musia predovšetkým zabezpečiť včasnú úpravu svojich vnútroštátnych právnych predpisov, otestovanie a plné sfunkčnenie kľúčových funkcií systému Eurodac[9], centrálnej databázy biometrických údajov slúžiacej na podporu paktu a zrýchlenie postupov verejného obstarávania, ako aj výstavby zariadení na miestach určených na preverovanie a konania na hraniciach. V tejto súvislosti musia členské štáty zabezpečiť včasné vytvorenie primeraných kapacít na preverovanie a konania na hraniciach vrátane opatrení na účinné predchádzanie úteku a sekundárnym pohybom, pričom musia zintenzívniť spoluprácu s tretími krajinami v oblasti readmisie osôb, na ktoré sa vzťahuje konanie o návrate na hraniciach. Okrem toho musia zrýchliť prípravné kroky na účinné uplatňovanie pravidiel zodpovednosti a na realizáciu odovzdaní a včas zaviesť do praxe nové ochranné opatrenia a právne záruky vrátane mechanizmu monitorovania základných práv. Súbežne s tým sa pracuje na uvedení mechanizmu solidarity do praxe.

Popri implementácii paktu prináša komplexný prístup k riadeniu azylu a migrácie, ako aj naše nepretržité úsilie v oblasti migračnej diplomacie s tretími krajinami **solídne výsledky**. Počet prípadov neoprávneného prekročenia vonkajších hraníc EÚ klesol v roku 2025 v porovnaní s rokom 2024 o 26 %. Počet osôb odhalených pri pokuse o neoprávnené prekročenie hranice je na najnižšej úrovni od roku 2021. Toto všetko je výsledkom zmien politík Únie a členských

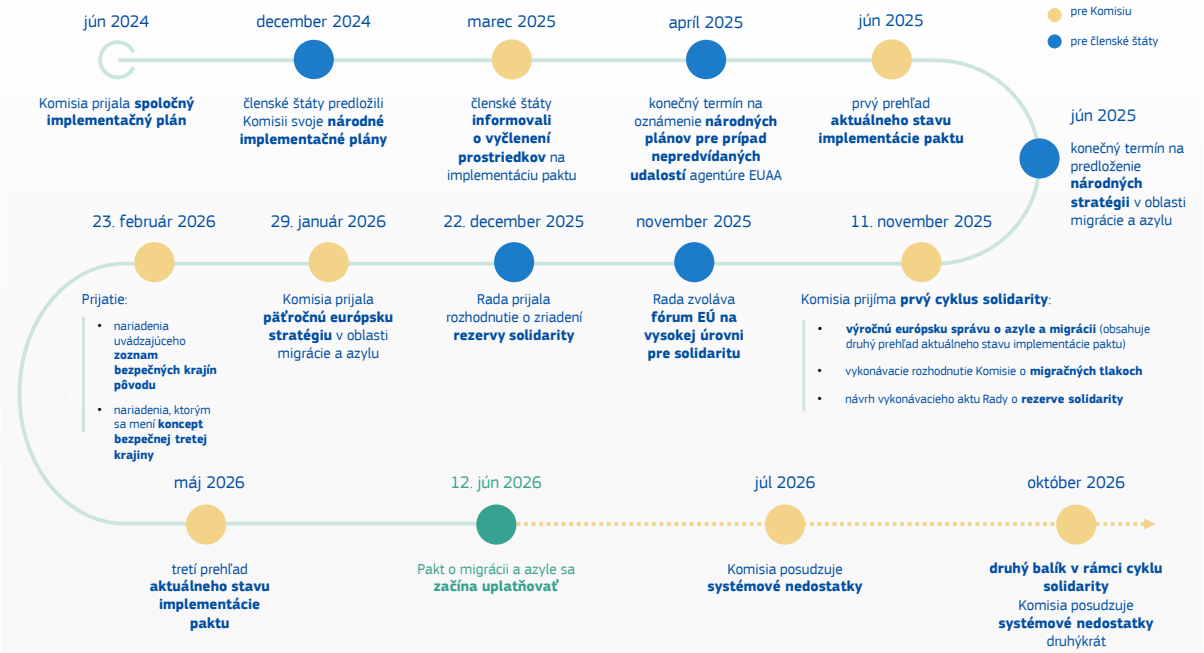
[5] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/2642 z 19. decembra 2025, o zriadení ročnej rezervy solidarity na rok 2026.
[6] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/2055 z 2. októbra 2025, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351, pokiaľ ide o riadenie azylu a migrácie, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1560/2003.
[7] https://home-affairs.ec.europa.eu/news/european-commission-provides-additional-eur-3-billion-support-migration-and-asylum-management-2025-05-12_en.
[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0101.
[9] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358 zo 14. mája 2024 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie biometrických údajov.

štátov, čoraz väčšieho zosúladenia medzi členskými štátmi a posilnenej spolupráce s partnerskými krajinami pozdĺž kľúčových migračných trás.

Na základe týchto trendov sa v európskej stratégii v oblasti riadenia azylu a migrácie[10] stanovujú **ciele na nasledujúce roky**: predchádzať nelegálnej migrácii a narušiť spôsob fungovania zločineckých prevádzačských sietí, chrániť ľudí utekajúcich pred vojnou a prenasledovaním a zároveň predchádzať zneužívaniu systému a prilákať talenty do Únie s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť nášho hospodárstva. Prioritou bude i naďalej zabezpečiť na pakte založený stabilný, spravodlivý a efektívny systém riadenia azylu a migrácie, ktorý bude schopný reagovať na geopolitický vývoj a adaptovať sa naň.

Komisia preto **vyzýva všetky členské štáty, aby ešte viac zintenzívnili svoje úsilie o včasnú implementáciu paktu.** V tejto súvislosti je dôležité, aby členské štáty spolupracovali s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti a inými zainteresovanými stranami a aby ich do tohto procesu aj aktívne zapájali. Využiť by pritom mali všetky zdroje dostupné tak na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Komisia je naďalej v kontakte s členskými štátmi, aby mohla riešiť zostávajúce nedostatky, a je pripravená pokračovať v poskytovaní potrebnej podpory.

Začatie uplatňovania paktu je dôležitým míľnikom. Neznamená však ukončenie tohto procesu. **Aj po júni bude totiž potrebné pokračovať v úsilí** o uvedenie nového európskeho systému riadenia migrácie do praxe.

[10] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52026DC0045https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52026DC0045.

2. VÝSLEDKY DOSIAHNUTÉ NA ÚROVNI ÚNIE

Popri európskej stratégie v oblasti riadenia azylu a migrácie boli vo februári prijaté a do účinnosti **uvedené kľúčové legislatívne iniciatívy**. Sú súčasťou komplexného prístupu a ich cieľom je doplniť a dotvoriť pakt.

Vďaka **revidovaným pravidlám týkajúcim sa bezpečných tretích krajín**[11] je pre členské štáty jednoduchšie posúdiť žiadosť o azyl ako neprípustnú v prípade, že by žiadatelia mohli získať účinnú ochranu v tretej krajine, ktorá je pre nich bezpečná a v ktorej by sa posudzovali ich žiadosti o ochranu. To by mohlo prispieť k zmierneniu tlaku na vnútroštátne azylové systémy a k obmedzeniu stimulov pre nelegálnu migráciu pri zachovaní právnych záruk a plnom rešpektovaní základných práv. Nový **únijný zoznam bezpečných krajín pôvodu**[12] podporuje jednotnejší prístup členských štátov pri vybavovaní žiadostí, pri ktorých existuje pravdepodobnosť, že sú neopodstatnené, pričom umožňuje tieto žiadosti rýchlejšie a efektívnejšie spracovať prostredníctvom zrýchleného konania alebo konania na hraniciach.

Ani v predchádzajúcich mesiacoch **Komisia neprestala podporovať členské štáty v ich úsilí** o prispôsobenie svojich vnútroštátnych právnych rámcov. Koordinácia bola zabezpečená najmä prostredníctvom strategického výboru pre prisťahovalectvo, hranice a azyl (SCIFA) a dvojstranných dialógov Komisie s členskými štátmi. Platforma solidarity slúži aj naďalej ako hlavné fórum na zavádzanie rezervy solidarity do praxe, a to až do júna 2026, kedy začne pôsobiť fórum EÚ na technickej úrovni pre solidaritu. Existujúce kontaktné výbory a expertné skupiny naďalej viedli diskusie a poskytovali usmernenia k právnemu rámcu, a to často prostredníctvom spoločných zasadnutí rôznych skupín, ktorých cieľom bolo pomôcť identifikovať synergie medzi legislatívnymi nástrojmi a zabrániť duplicite.

Komisia pravidelne komunikuje s **Európskym parlamentom**, najmä s Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE) a s pracovnou skupinou pre azyl – vykonávanie paktu/spoločného európskeho azylového systému.

Spolupráca s občianskou spoločnosťou prebieha na rôznych fórach vrátane Európskeho fóra pre migráciu (stretnutie sa uskutočnilo v novembri 2025) a dvojstranných kontaktov. Súčasťou spolupráce s **justičnými** sieťami boli činnosti realizované spoločne s európskymi sieťami súdnych rád (ENCJ) v oblasti konania na hraniciach, ktorých cieľom bolo identifikovať spôsoby, ako podporiť vnútroštátne súdne orgány pri procesných zmenách zavádzaných paktom.

Agentúry EÚ, najmä Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA), eu-LISA, Frontex, Europol a Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) naďalej úzko spolupracujú s Komisiou a členskými štátmi pri podpore tohto reformného procesu. Pri príprave požadovaných metodických dokumentov, vzorov a školiacich materiálov napredujú podľa stanoveného harmonogramu v súlade so spoločným implementačným plánom. Okrem toho agentúry naďalej poskytujú na požiadanie členským štátom cielenú pomoc, a tak im pomáhajú reagovať

[11]Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/463 z 24. februára 2026, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o uplatňovanie konceptu bezpečnej tretej krajiny.
[12]Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2026/464 z 24. februára 2026, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/1348, pokiaľ ide o vytvorenie zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202600464.

na novovznikajúce a meniace sa výzvy[13]. V nadväznosti na pilotné monitorovanie, ktoré agentúra EUAA uskutočnila v Estónsku a Holandsku v snahe pripraviť sa na implementáciu nového mechanizmu na monitorovanie technického a operatívneho uplatňovania *acquis* v oblasti azylu vo všetkých členských štátoch, bude do júna 2026 dokončená revízia metodiky monitorovania, pričom prvé tri členské štáty budú predmetom monitorovania v druhom polroku 2026[14].

Komisia poskytuje členským štátom podporu aj prostredníctvom **Nástroja technickej podpory (TSI)**. **Z** tohto nástroja sa podporuje osem členských štátov[15] pri vykonávaní konkrétnych reforiem uvedených v ich národných implementačných plánoch, a to v súčinnosti s Medzinárodným centrom pre rozvoj migračnej politiky (ICMPD) a Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM). Niektoré z týchto členských štátov sa zapájajú aj do partnerského učenia prostredníctvom komunity praxe. Tá zahŕňa napríklad tematické semináre a praktické výmeny[16] a je zriadená s podporou ICMPD, pričom sa do nej *ad hoc* zapájajú aj niektoré agentúry EÚ.

3. UVÁDZANIE STAVEBNÝCH PRVKOV DO PRAXE – AKTUÁLNY STAV

Aj vďaka podpore kontaktných výborov Komisie, ktoré neustále pripravujú ďalšie usmernenia a riešia aktuálne otázky, sa **vnútroštátne právne predpisy zavádzajú do praxe**. Najmenej v jedenástich členských štátoch boli návrhy právnych predpisov posunuté do legislatívneho procesu v parlamente[17] a väčšina zostávajúcich členských štátov sa nachádza v záverečnej fáze prípravy potrebných návrhov[18]. Päť členských štátov už väčšinu príslušných vnútroštátnych právnych predpisov prijalo[19].

Na základe potrieb identifikovaných v národných implementačných plánoch bolo v prípade 26 členských štátov úspešne ukončené **strategické plánovanie finančných prostriedkov vo výške 3 miliárd EUR,** ktoré sú vyčlenené na implementáciu paktu[20]. Vďaka tomuto procesu bolo možné posúdiť výzvy, ktorým čelia členské štáty, čo pomohlo maximalizovať pridanú hodnotu finančných prostriedkov EÚ a doplniť existujúce financovanie EÚ z národných

[13]Ďalšie podrobnosti o podpore agentúr sú uvedené v príslušných oddieloch. Okrem toho agentúra EUAA v súčasnosti podporuje 12 členských štátov na základe spoločných operačných plánov, agentúra Frontex realizuje 36 spoločných operácií s členskými štátmi a krajinami v susedstve a agentúra eu-LISA riadi zásadnú reformu systému Eurodac.

[14] Slovensko, Malta a Bulharsko.

[15]Belgicko, Česko, Estónsko, Írsko, Grécko, Taliansko, Rumunsko a Slovensko.

[16]Členské štáty si vymieňajú nástroje, vzory, pracovné postupy a skúsenosti s cieľom reagovať na spoločné výzvy a prispievať k jednotnému prístupu. Tematicky boli zamerané na také oblasti, ako je nariadenie o preverovaní, vykonávanie posúdení zraniteľnosti a právne poradenstvo.

[17]Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Luxembursko, Rakúsko, Rumunsko a Taliansko.

[18]Belgicko, Litva, Lotyšsko, Španielsko a Švédsko sú v záverečnej fáze prípravy svojich návrhov alebo už tieto návrhy finalizujú. Hoci Dánsko nie je viazané nariadením o konaní o azyle, v jeho novom právnom rámci bude existovať možnosť aktivovať v prípade potreby konanie o azyle na hraniciach.

[19]Česko, Cyprus, Írsko, Nemecko a Slovensko.

[20]Maďarsko zatiaľ nepožiadalo o pridelené finančné prostriedky súvisiace s paktom.

programov a štátnych rozpočtov. Do apríla 2026 sa podarilo prijať väčšinu príslušných zmien programu[21], zatiaľ čo pri zvyšných zmenách proces schvaľovania práve prebieha[22].

Hlavné celkové výzvy a ďalšie kroky:

Je veľmi dôležité, aby členské štáty **dokončili potrebné právne úpravy** a aby tie, ktoré ešte pracujú na príprave potrebných legislatívnych rámcov, v tomto procese urýchlene pokročili.

Komisia bude monitorovať **využívanie zdrojov EÚ** pri implementácii paktu, a to aj prostredníctvom zasadnutí zameraných na preskúmanie výkonnosti Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a Nástroja na riadenie hraníc a víza (BMVI). Komisia a členské štáty preskúmajú v druhom polroku 2026 celkovú výkonnosť programov, pričom budú vychádzať z finančných údajov o čerpaní finančných prostriedkov a z operačných údajov o pokroku pri dosahovaní dohodnutých cieľov. Časť rozpočtu tematického nástroja AMIF na roky 2026 – 2027 môže byť mobilizovaná na poskytovanie ďalšej podpory členským štátom podľa potrieb identifikovaných počas neustálej výmeny informácií o implementácii paktu, pričom sa bude prihliadať aj na ďalšie priority. Zdroje EÚ by sa mali použiť na riešenie problémov v tých oblastiach, ktoré sú z hľadiska implementácie paktu kľúčové alebo na ktoré je v danom členskom štáte potrebné zamerať sa prioritne vzhľadom na ich možný vplyv na pripravenosť.

3.1. STAVEBNÝ PRVOK 1 – EURODAC

Kľúčom k uvedeniu paktu do praxe je dobre fungujúci systém Eurodac. **Členské štáty musia naďalej úzko spolupracovať s Komisiou a agentúrou eu-LISA** v snahe koordinovať proces implementácie, pričom v prípade potreby musia bezodkladne požiadať o poskytnutie usmernení.

K polovici apríla 2026 jedenásť členských štátov uviedlo, že sú na dobrej ceste, aby mohli od júna začať využívať nový systém Eurodac[23]. Šestnásť členských štátov uviedlo, že stále čelia rôznym výzvam, pričom očakávajú, že zostávajúce problémy budú schopné vyriešiť včas[24]. K hlavným výzvam, ktorým členské štáty čelia, patria omeškania pri vnútroštátnych postupoch verejného obstarávania, pričom jedenásť členských štátov oznámilo, že budú využívať centralizované riešenie vyvinuté agentúrou eu-LISA[25].

Testovacia kampaň nového systému, do ktorej sú zapojené členské štáty a agentúra eu-LISA, úspešne napreduje. Podľa očakávania z výsledkov vyplýva, kde je potrebné zmeniť technické konfigurácie na vnútroštátnej úrovni. Odstránenie nedostatkov si bude vyžadovať

[21]Bulharsko, Česko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko (BMVI), Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko (AMIF), Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

[22]Cyprus, Belgicko, Luxembursko, Lotyšsko (BMVI), Poľsko, Dánsko (BMVI) a Francúzsko (AMIF). Krajiny pridružené k schengenskému priestoru sa zapájajú do osobitného strategického dialógu o pakte, aby mohli do 12. júna 2026 predložiť svoj zmenený program.

[23]Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Grécko, Chorvátsko, Malta, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko.

[24]Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko a Taliansko.

[25]Centralizované riešenie, ktoré členským štátom umožňuje vykonávať operácie systému Eurodac prostredníctvom webového používateľského rozhrania (WUI), je záložnou možnosťou pre tie členské štáty, ktoré čelia ťažkostiam pri implementácii na vnútroštátnej úrovni.

koordinované úsilie na vnútroštátnej úrovni za pomoci agentúry eu-LISA. S cieľom reagovať na tieto výzvy agentúra eu-LISA pravidelne poskytuje spätnú väzbu na písomné otázky, pričom sa organizujú stretnutia s Komisiou a inými zainteresovanými stranami.

Členské štáty sa zaviazali splniť súbor míľnikov na otestovanie technickej zhody ich implementácie, ako aj na overenie svojich operačných procesov. Na 62. zasadnutí správnej rady agentúry eu-LISA, ktoré sa uskutočnilo 18. marca, sa konštatovalo, že mnohé členské štáty vo všeobecnosti dosiahli značný pokrok, čím sa potvrdilo uvedenie systému do prevádzky naplánované na jún 2026. Zároveň je potrebné uviesť, že niektoré členské štáty musia zvýšiť svoje úsilie po tom, ako nesplnili dohodnutý míľnik testovania z 15. apríla. K 24. aprílu dokončilo testovanie zhody devätnásť členských štátov[26]. Zostávajúce členské štáty budú musieť toto testovanie urýchlene dokončiť. Tie členské štáty, ktoré uplatňujú hybridný prístup k implementácii[27], by mali v prípade pretrvávajúcich problémov s implementáciou na vnútroštátnej úrovni využiť záložnú možnosť. V prípade testovania operačných procesov sa od členských štátov vyžaduje, aby čo najskôr preukázali dostatočné otestovanie všetkých kritických operačných procesov; deväť členských štátov, ktoré s tým ešte nezačali, tak musí urýchlene urobiť[28].

Bol prijatý vykonávací akt Komisie o medzisystémových štatistikách[29], ako aj všetky (okrem jednej) z požadovaných zmien nelegislatívnych aktov, ktoré má Komisia prijať na podporu rámca interoperability medzi informačnými systémami EÚ[30]. Vďaka tomu bude môcť byť systém Eurodac využívaný aj Európskym systémom pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) po tom, ako bude do konca roka 2026 uvedený do prevádzky.

Agentúra eu-LISA naďalej plní svoje úlohy v rámci prísne stanoveného harmonogramu. Vďaka činnosti tejto agentúry je už centrálny systém Eurodac pripravený zabezpečiť všetky požadované funkcie[31]. Agentúra eu-LISA zároveň úspešne integrovala systém Eurodac do rámca interoperability, čím sa tento systém prepojil so spoločnou databázou údajov o totožnosti, európskym vyhľadávacím portálom a spoločnou službou porovnávania biometrických údajov.

---

[26]Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

[27]Členské štáty môžu nariadenie Eurodac implementovať buď prispôsobením svojich vnútroštátnych systémov na základe dokumentu o riadení rozhrania systému Eurodac, čo umožňuje automatizovanú interakciu (medzi systémami) medzi vnútroštátnymi systémami a centrálnym systémom Eurodac, alebo použitím rozhrania WUI, ktoré vyvinula agentúra eu-LISA, ktoré koncovým používateľom umožňuje vykonávať operácie cez samotné rozhranie, čím sa znižuje potreba implementácie na vnútroštátnej úrovni. Hybridná implementácia znamená využívanie interakcie medzi systémami v prípade najnáročnejších operácií (napr. prenos nových súborov údajov), zatiaľ čo v prípade menej náročných operácií sa využíva rozhranie WUI.

[28]Dánsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Portugalsko a Slovensko.

[29]Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2026/533 z 11. marca 2026, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358, pokiaľ ide o obsah mesačných medzisystémových štatistík vypracúvaných na základe údajov zo systému Eurodac, vízového informačného systému, Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia a systému vstup/výstup podľa článku 12 ods. 3 uvedeného nariadenia.

[30]Z dôvodu prebiehajúcich diskusií o novom harmonograme zavedenia revidovaného vízového informačného systému (VIS) do prevádzky sa prijatie aktu, ktorým sa stanovuje zhoda medzi údajmi VIS a Eurodac, odkladá.

[31]Vzhľadom na ambiciózny harmonogram sa Komisia a agentúra eu-LISA dohodli, ktoré funkcie musia byť nevyhnutne zavedené do júna. Ostatné funkcie budú k dispozícii do konca roka.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

V nasledujúcich mesiacoch sa dôraz musí klásť predovšetkým na otestovanie systému Eurodac a odbornú prípravu personálu. Agentúra eu-LISA zorganizovala viacero špecializovaných seminárov zameraných na otestovanie webového používateľského rozhrania a jeho funkcie. Europol a orgány členských štátov, ktoré majú právo na prístup do systému Eurodac, by mali investovať do primeranej odbornej prípravy a v súlade s tým otestovať svoje operačné postupy. Základným predpokladom úspešného uvedenia systému do prevádzky je včasné obstaranie IT riešení a súvisiaceho hardvéru (napr. zariadenia systému Eurodac)[32].

Členské štáty, v ktorých sa pri implementácii uplatňuje hybridný prístup ale v ktorých existuje riziko omeškania, musia zabezpečiť operačnú pripravenosť na základe centrálneho riešenia, pričom musia vykonať príslušné testovanie.

3.2. STAVEBNÝ PRVOK 2 – NOVÝ SYSTÉM RIADENIA MIGRÁCIE NA VONKAJŠÍCH HRANICIACH ÚNIE

Počet členských štátov, ktoré už majú alebo čoskoro budú mať prijímacie zariadenia, ako aj ľudské zdroje na vytvorenie **primeraných kapacít pre konania na hraniciach,** sa od poslednej aktualizácie zvýšil na 15[33]; zostávajúcich 11 členských štátov[34] musí urýchlene zintenzívniť úsilie zamerané na zriadenie a dosiahnutie primeraných kapacít. Niektoré členské štáty museli počas výstavby nových zariadení, ako sú viacúčelové centrá[35], stanoviť provizórne (dočasné) riešenia. Existujúce objekty sa modernizujú, aby spĺňali normy požadované paktom, a v niektorých členských štátoch boli prijaté opatrenia na predchádzanie úteku[36]. Miesta určené na realizáciu konaní na hraniciach museli členské štáty oznámiť Komisii do polovice apríla 2026: do 4. mája oznámilo Komisii takéto miesta 17 členských štátov[37]. V snahe pripraviť sa na nové lehoty vzťahujúce sa na konanie na hraniciach niektoré členské štáty zaviedli lehoty pre súdy a/alebo sa pokúsili zvýšiť kapacity súdov, aby sa predišlo preťaženiu vo fáze odvolania. Príslušné opatrenia zahŕňajú zvýšenie personálnych zdrojov a posilnenie technickej infraštruktúry vrátane zariadení na pohovory na diaľku[38]. Medzi ďalšie prípravné opatrenia patrí vytvorenie alebo aktualizácia štandardných operačných postupov a usmernení, digitalizácia postupov a vytvorenie spoločných systémov správy prípadov[39].

---

[32] V súvislosti so systémom Eurodac momentálne prebieha a postupuje podľa plánu verejné obstarávanie v Belgicku, Bulharsku, na Cypruse, v Chorvátsku, Dánsku, Írsku, Litve, Lotyšsku, na Malte, v Nemecku, Rakúsku, Slovinsku a v Španielsku. Francúzsko a Slovensko tento proces už ukončili.

[33]Belgicko, Cyprus, Česko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Luxembursko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko a Švédsko.

[34]Bulharsko, Estónsko, Grécko, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Taliansko, Rumunsko a Slovinsko.

[35]Okrem iných napríklad Estónsko a Lotyšsko.

[36]Napr. Estónsko, Litva, Lotyšsko, Rakúsko, Španielsko a Taliansko.

[37]Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Nemecko, Rumunsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

[38]Chorvátsko a Holandsko zaviedli nové právne predpisy na stanovenie lehôt pre súdne orgány. Belgicko a Chorvátsko investovali do kapacít, ako sú nový personál a/alebo technická infraštruktúra. Taliansko prijíma ďalší personál pre azylové komisie a súdy. Francúzsko posilnilo kapacitu odvolacích súdov, ktoré preskúmavajú rozhodnutia o návrate. Cyprus posilňuje Správny súd pre medzinárodnú ochranu o štyroch sudcov.

[39]Členské štáty, ktoré aktualizovali usmernenia a operačné postupy: Estónsko, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Malta, Rakúsko, Španielsko a Taliansko. Členské štáty, ktoré prijali opatrenia na digitalizáciu postupov

Komisia pracuje na aktualizácii návrhu metodického dokumentu o konaniach o azyle a návrate na hraniciach na základe diskusií s národnými expertmi, príslušníkmi pohraničnej stráže, azylovými úradníkmi a referentmi pre návrat. V novej Praktickej príručke agentúry EUAA o konaní o azyle na hraniciach, ktorú prijala správna rada agentúry EUAA v marci 2026[40], sa uvádzajú kľúčové praktické prvky účinného konania na hraniciach.

Väčšina členských štátov úspešne napreduje pri zavádzaní a organizovaní povinného **preverovania**[41]. Približne dve tretiny členských štátov oznámili svoje orgány príslušné na vykonávanie preverovania ešte pred uplynutím lehoty stanovenej na 12. júna[42]. Mnohé už školia personál, resp. finišujú s plánovaním odbornej prípravy. Mnohé tak robia za podpory alebo využitia materiálov agentúr EUAA a Frontex, ako aj IOM[43]. Pilotné skríningy organizované s podporou agentúr Frontex, EUAA a Europol sa uskutočnili na ostrove Lampedusa a na Sicílii, ako aj na lisabonskom letisku a na pozemnej hranici v Rumunsku. Komisia pokračuje v príprave usmernení k implementácii nariadenia o preverovaní vzhľadom na budúcu aktualizáciu Praktickej príručky pre príslušníkov pohraničnej stráže. Moduly odbornej prípravy v oblasti preverovania, ktoré vypracovali agentúry EUAA a Frontex, boli používateľom sprístupnené koncom septembra 2025. Obe agentúry zosúladili obsah svojej odbornej prípravy, aby tak zabezpečili harmonizovanú implementáciu. Agentúra Frontex vypracovala program odbornej prípravy pre príslušníkov pohraničnej stráže, ktorý je prispôsobený vnútroštátnym podmienkam. Agentúra EUAA vypracovala modul odbornej prípravy „Úvod do preverovania v kontexte medzinárodnej ochrany“, ktorý je k dispozícii od marca 2026[44]. Súbor nástrojov na preverovanie[45], ktorý vypracovali agentúra Frontex a agentúra EUAA, dopĺňa usmernenia Komisie a obsahuje sadu vzorov, metodických materiálov a praktických pomôcok. Na základe skúseností z testovania v teréne, ktoré sa uskutočnilo v Taliansku a Rumunsku, bola dokončená finálna verzia súboru nástrojov na preverovanie, ktorá bola následne poskytnutá členským štátom na použitie vrátane operačného kontrolného zoznamu pre lekárov.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Členské štáty musia bezodkladne zaistiť úplné zavedenie preverovania a konaní na hraniciach do praxe. Týka sa to najmä niektorých členských štátov[46], ktoré musia zabezpečiť **primerané kapacity**. Hoci niektoré členské štáty sa dovtedy, kým nebudú novonaplánované zariadenia k dispozícii, spoliehajú na dočasné riešenia, je dôležité, aby tieto riešenia spĺňali normy

alebo vytvorenie spoločných systémov správy prípadov: Belgicko, Česko, Estónsko, Francúzsko, Chorvátsko, Litva, Malta, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

[40] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-asylum-border-procedure.

[41]Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko napredujú pri implementácii preverovania; Taliansko je pripravené na príchody po mori.

[42]Belgicko, Bulharsko, Česko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Island, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Nórsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Švajčiarsko.

[43]Patrí sem Belgicko, Česko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko a Taliansko. V Bulharsku došlo k ukončeniu celej odbornej prípravy.

[44]Viac informácií o module je k dispozícii na tomto odkaze: https://www.euaa.europa.eu/training-catalogue/introduction-screening-context-international-protection#section14332-1.

[45]Vypracovaný agentúrou Frontex, agentúrou EUAA a Komisiou s podporou Europolu a expertov z členských štátov.

[46]Maďarsko, Bulharsko, Nemecko, Grécko, Lotyšsko, Taliansko, Španielsko a Poľsko.

stanovené v novej smernici o prijímacích podmienkach a aby boli primerane personálne zabezpečené. Členské štáty, ktoré ešte Komisii neoznámili miesta určené na realizáciu konania na hraniciach, tak musia urýchlene urobiť[47].

V rámci riadenia procesu na vonkajších hraniciach musia členské štáty zabezpečiť, aby osoby, na ktoré sa vzťahuje konanie na hraniciach, nevstupovali na územie členských štátov, ale aby zostali vo vyhradených zónach. Pilotné skríningy poukázali na problémy pri predchádzaní úteku, v dôsledku čoho nie je možné účinne postúpiť osoby do príslušného následného konania. Na základe týchto skúseností musí byť **zavedenie účinných opatrení na predchádzanie úteku a sekundárnym pohybom** pre členské štáty prioritou. Členské štáty musia využiť obdobie prvotného zadržania orgánmi presadzovania práva na vykonanie kontrol v rámci preverovania, a to najmä kontrol totožnosti a bezpečnostných kontrol, a registrácie v systéme Eurodac. V snahe účinne predchádzať úteku môžu členské štáty okrem toho v súlade s právnymi nástrojmi paktu diferencovane uplatňovať obmedzenia pohybu, zaistenie a alternatívy k zaisteniu, a to pri zabezpečení proporcionality a rešpektovania základných práv vrátane prípadného preskúmania. Ak majú konania na hraniciach fungovať, tretie krajiny si musia plniť svoju úlohu a dodržiavať medzinárodné záväzky v oblasti readmisie svojich vlastných štátnych príslušníkov. EÚ v rámci svojich diplomatických aktivít v oblasti migrácie posilňuje svoju spoluprácu s príslušnými tretími krajinami. Členské štáty musia zintenzívniť spoluprácu v oblasti readmisie, aby boli neoprávnení migranti reálne vrátení ešte pred tým, ako uplynie lehota na konanie o návrate na hraniciach.

Preverovanie a konania na hraniciach sa opierajú o účinnú spoluprácu rôznych zainteresovaných strán. V ďalšej fáze príprav sa treba zamerať na vytvorenie podmienok pre túto spoluprácu, a to aj prostredníctvom elektronických formulárov a vnútroštátnych systémov správy prípadov, aby sa zabránilo preťaženiu systému a procesným medzerám[48]. Niektoré členské štáty[49] ešte musia sfinalizovať opatrenia týkajúce sa kontrol zdravotného stavu. Včasné poskytovanie informácií počas fázy preverovania je dôležité na to, aby mohli členské štáty v prípade potreby uplatniť pravidlá pre nesplnenie povinností. Preverovanie by sa malo vzťahovať na všetky príchody, a to aj v situáciách, keď k nim dochádza vo veľkom množstve: z tohto dôvodu musia byť protokoly a usmernenia stručné a zároveň zamerané na kľúčové aspekty, aby bolo možné uplatniť rýchle postupy a zabrániť situáciám, v ktorých sa budú preverovať len niektoré príchody. Preverovanie by sa v maximálnej miere malo vykonávať počas prvotného zadržania orgánmi presadzovania práva v snahe účinne predchádzať úteku bez toho, aby bolo potrebné prijímať individuálne rozhodnutia o zaistení alebo obmedzení slobody pohybu.

V záujme vyriešenia zostávajúcich výziev je Komisia v úzkom kontakte so všetkými členskými štátmi. Komisia zároveň v súčinnosti s agentúrou EUAA a Frontex organizuje praktické semináre s najviac dotknutými členskými štátmi[50]. Semináre sú prispôsobené osobitnému vnútroštátnemu kontextu každého členského štátu na základe jeho geografickej a migračnej

[47]Česko, Grécko, Luxembursko, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko a Slovinsko.
[48]Súvisiace výzvy siahajú od zabezpečenia IT infraštruktúry a vypracovania formulárov, cez riešenie poručníctva v prípade maloletých osôb bez sprievodu až po chýbajúce určenie príslušných miest.
[49]Ide o Estónsko, Nemecko, Slovinsko a Španielsko.
[50]Bulharsko, Cyprus, Grécko, Chorvátsko, Španielsko a Taliansko.

situácie, rozličným prijímacím systémom a širšiemu vnútroštátnemu inštitucionálnemu kontextu. Cieľom seminárov, ktoré spájajú všetky vnútroštátne orgány a kľúčové zainteresované strany zapojené do implementácie paktu vrátane súdnych orgánov, je pomôcť vytvoriť plynulý proces, od preverovania cez konanie o azyle na hraniciach až po konanie o návrate na hraniciach, a pokryť pritom všetky potrebné technické a operačné aspekty, ktoré je potrebné zaviesť do praxe. V snahe zjednodušiť koordináciu Komisia požiadala členské štáty, aby do júna 2026 určili národné kontaktné miesta pre preverovanie, ako aj vnútroštátne orgány príslušné na vykonávanie preverovania.

Eurostat uverejní koncom mája na svojom webovom sídle zoznam krajín s nízkou mierou uznaných žiadostí o medzinárodnú ochranu (20 % alebo menej), ktorá je jedným z dôvodov pre povinné konanie na hraniciach. Príslušné orgány členských štátov budú musieť tento zoznam pravidelne kontrolovať, aby sa zabezpečila jasnosť pre rozhodovacie orgány a dotknutých žiadateľov, čo prispeje k jednotnému uplatňovaniu tohto zoznamu v celej Únii. V tejto súvislosti budú delegácie EÚ v dotknutých krajinách poskytovať včas informácie aj priamo na mieste.

3.3. STAVEBNÝ PRVOK 3 – PREHODNOTENIE PRIJÍMANIA

Väčšina členských štátov pristúpila k čiastočnej reforme svojich prijímacích systémov, aby ich prispôsobila novým pravidlám, no pre istú skupinu členských štátov je tento proces súčasťou rozsiahlejšej systémovej reformy[51]. Hoci niektoré členské štáty uvádzajú dostatočné prijímacie kapacity[52], mnohé členské štáty budujú nové zariadenia alebo modernizujú či pretvárajú tie existujúce[53]. Vo viacerých členských štátoch sa pracuje na zriadení nových viacúčelových centier[54]; v tomto smere sú stále veľmi užitočné koncepčné modely a návody, ktoré pripravila Komisia v spolupráci s agentúrou EUAA[55].

Jednotlivé členské štáty pokračujú v zavádzaní rozličných prijímacích mechanizmov pre konkrétne skupiny žiadateľov. Vďaka týmto mechanizmom bude možné zohľadniť potreby zraniteľných osôb[56] alebo rodín a poskytnúť osobitné zariadenia pre prípady odovzdania[57].

Posilnenie digitálnej integrácie a prepojenosti existujúcich systémov správy prípadov, zlepšenie prenosu údajov a uľahčenie prístupu príslušných orgánov k informáciám naďalej patrí medzi kľúčové činnosti v takmer všetkých členských štátoch, hoci okolnosti

[51] Portugalsko, Írsko a Švédsko. Švédsko prechádza zo systému súkromného ubytovania na systém kolektívnych centier.
[52]Napr. Česko, Litva, Francúzsko, Fínsko, Španielsko, Malta, Slovensko a Grécko (kontinentálne).
[53]Napr. Česko, Estónsko, Chorvátsko, Malta, Rakúsko a Taliansko. Očakáva sa, že k oneskoreniu dôjde v Bulharsku, na Cypre, v Lotyšsku, Slovinsku, na Slovensku a v Portugalsku.
[54]Napr. Cyprus, Estónsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko a Slovensko.
[55]Agentúra EUAA uplatňuje tieto koncepčné návody v rámci podpory Rumunska.
[56]Napr. Cyprus, Malta, Slovinsko, Švédsko a Taliansko.
[57]Napr. Belgicko, Cyprus, Holandsko, Nemecko, Slovinsko a Švédsko.

a východiskové pozície sú rozdielne[58]. V projektoch zameraných na integráciu systémov správy prípadov budú mnohé členské štáty pravdepodobne pokračovať aj po júni 2026.

Kontaktný výbor pre prijímanie pokračuje vo svojej činnosti, pričom sa zameriava na transpozíciu smernice o prijímacích podmienkach z roku 2024 a na prechod zo súčasne platnej smernice na jej prepracované znenie. Jej súčasťou sú aj ustanovenia o uplatňovaní obmedzení slobody pohybu, zaistenia a alternatív k zaisteniu, ktoré budú podrobne opísané v osobitnom metodickom dokumente. Ešte pred júnovým termínom na transpozíciu smernice o prijímacích podmienkach už jeden členský štát oznámil jej úplnú transpozíciu[59]. Agentúra EUAA na základe činnosti svojej siete pre prijímanie uverejnila v decembri 2025 praktickú príručku o riadení prijímacieho centra[60]. Zahŕňa kľúčové prvky riadenia a organizácie prijímacích centier, pričom sa osobitne zameriava na počiatočnú fázu prijímania a prepojenie s procesnými aspektmi. Zároveň sa v nej zdôrazňuje, že prístup k včasným integračným opatreniam počas fázy prijímania je základným predpokladom úspešného následného začlenenia do hostiteľskej spoločnosti. Ide o tieto prvky, ktoré sú uvedené v smernici o prijímacích podmienkach: prístup k jazykovým kurzom a kurzom občianskej výchovy, k odbornej príprave a na trh práce, ako aj k postupom v oblasti uznávania kvalifikácie. V marci 2026 agentúra EUAA prijala aktualizované Prevádzkové normy a ukazovatele v oblasti prijímania vrátane aspektov súvisiacich so zraniteľnosťou[61]. Zameriavajú sa na deti a zraniteľnosť.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Členské štáty musia riešiť nedostatky, ktoré by mohli viesť k prieťahom v konaní. Zároveň musia vytvoriť nové kapacity tam, kde je to potrebné, resp. musia zabezpečiť, aby boli v zariadeniach podmienky primeranej kvality, ktoré by zodpovedali osobitným potrebám a zraniteľnosti, a to osobitne v prípade detí vrátane maloletých osôb bez sprievodu. V prípade potreby je potrebné zaviesť prechodné opatrenia, ktoré zaručia dostatočné kapacity. Osobitné úsilie sa vyžaduje tam, kde členské štáty nemajú jasne stanovené plány na vytvorenie primeraných prijímacích kapacít alebo kde nedávno pristúpili k ich zníženiu[62]. Predovšetkým v týchto prípadoch musia príslušné členské štáty zabezpečiť, aby všetky takéto opatrenia zodpovedali všeobecnej potrebe dobre pripravených azylových a prijímacích systémov.

---

[58]Na informačných systémoch súvisiacich s prijímaním sa pracuje v Belgicku, Bulharsku, Chorvátsku, Litve, vo Fínsku, Francúzsku, na Malte, Slovensku, v Slovinsku, Španielsku, Taliansku a ďalších krajinách. Hoci Fínsko má pokročilý systém, vzhľadom na nedostatok odborníkov v oblasti IT je potrebné stanoviť priority úloh. V Slovinsku nebudú do júna 2026 všetky práce ukončené. Iné krajiny, ako napríklad Španielsko, úspešne napredujú. Estónsko uskutoční integráciu informačných systémov až po júni v rámci iného projektu a zabezpečí, aby bola do júna zaistená všetka potrebná prepojenosť.

[59] Česko.

[60] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-management-reception-centre-arrival.

[61]Toto usmernenie predstavuje aktualizáciu a konsolidáciu týchto prvkov: Usmernenie o prijímacích podmienkach: prevádzkové normy a ukazovatele (2016); Usmernenie o podmienkach prijímania detí bez sprievodu: prevádzkové normy a ukazovatele (2018); https://www.euaa.europa.eu/publications/guidance-reception-operational-standards-and-indicators; https://www.euaa.europa.eu/publications/guidance-vulnerability-operational-standards-and-indicators.

[62]Problémy v oblasti prijímania, najmä pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, pretrvávajú na Cypre, v Belgicku, Holandsku a Grécku. Španielsko znižuje svoje kapacity vzhľadom na pokles príchodov. Francúzsko uskutočnilo reorganizáciu svojho prijímacieho systému v roku 2025, keď znížilo materiálne kapacity a poskytlo finančné príspevky žiadateľom, ktorým nebolo poskytnuté ubytovanie v materiálnej forme (členské štáty môžu poskytovať materiálne prijímacie podmienky vo vecnej forme alebo prostredníctvom hotovosti/poukážok).

Agentúra EUAA organizuje osvetové činnosti na podporu nástrojov, usmernení a odbornej prípravy a naďalej bude organizovať tematické semináre a výmenné programy pre členské štáty. Na žiadosť Komisie vypracuje agentúra EUAA usmernenia k prijímacím modelom.

Väčšina členských štátov musí ešte transponovať smernicu o prijímacích podmienkach a do 12. júna oznámiť Komisii príslušné znenie spolu s vysvetľujúcim dokumentom. Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby určili zodpovedné orgány a aby tieto informácie oznámili čo najskôr v snahe uľahčiť výmenu informácií o implementácii.

Presné a úplné údaje o prijímaní sú kľúčové pre posúdenie situácie v oblasti prijímania. Od členských štátov sa vyžaduje, aby nahlásili hlavné ukazovatele v oblasti prijímania, ktoré poslúžia pri príprave nadchádzajúcej výročnej európskej správy o azyle a migrácii Od roku 2027 už budú členské štáty nahlasovať agentúre EUAA údaje o celom súbore ukazovateľov v oblasti prijímania. Členské štáty budú musieť ešte viac zlepšiť vykazovanie a mieru podrobnosti údajov, aby sa zabezpečila porovnateľná a úplná štatistika.

3.4. STAVEBNÝ PRVOK 4 – SPRAVODLIVÉ, EFEKTÍVNE A KONVERGENTNÉ KONANIA O AZYLE

Novoprijatý únijný zoznam bezpečných krajín pôvodu poskytuje členským štátom možnosť uplatniť niektoré prvky nariadenia v predstihu, najmä uplatnenie 20 % (alebo nižšej) miery uznaných žiadostí o azyl ako dôvodu pre zrýchlené konanie, ako aj možnosť označiť bezpečné krajiny pôvodu a bezpečné tretie krajiny s výnimkou určitých častí ich územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb.

Viaceré členské štáty prijímajú opatrenia na riešenie existujúcich nevybavených prípadov a na zlepšenie svojej správy prípadov. K týmto opatreniam patrí zriaďovanie osobitných tímov, prijímanie ďalšieho personálu, reformovanie procesov pomocou digitalizácie a integrovaných systémov správy prípadov, ako aj harmonizácia pracovných postupov a procesov medzi rôznymi zainteresovanými stranami[63]. Niektoré členské štáty využívajú aj pomoc agentúry EUAA, a to napríklad pri spoločnom vypracúvaní postupov, pri žiadostiach o nasadenie alebo odbornú prípravu či o operačnú podporu[64]. Mnohé členské štáty pokračujú v spolupráci so súdnymi orgánmi a prijímajú konkrétne opatrenia, aby uviedli vnútroštátne súdne konania do súladu s požiadavkami paktu, posilnili efektívnosť súdnych systémov a zvýšili kapacity na vybavovanie odvolaní[65].

Agentúra EUAA pracuje na viacerých produktoch, ktoré pomôžu členským štátom pri zavádzaní nových konaní o azyle. Prevádzkové normy a ukazovatele agentúry EUAA v oblasti konania o azyle boli uverejnené 25. novembra 2025[66] v snahe podporiť členské štáty pri zabezpečovaní spravodlivých a účinných konaní o azyle a posilniť spoločný európsky azylový

[63]Medzi členské štáty, ktoré v súčasnosti uskutočňujú tieto rôzne reformy, patrí Belgicko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Chorvátsko, Írsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko a Taliansko.
[64]Napr. Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Grécko, Írsko, Litva, Nemecko, Portugalsko a Taliansko.
[65]Belgicko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.
[66] https://www.euaa.europa.eu/publications/operational-standards-indicators-asylum-procedure.

systém na operatívnej úrovni. Agentúra EUAA takisto naďalej aktívne spolupracuje na rôznych témach s členmi súdov a tribunálov[67].

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

V záujme **vyriešenia existujúcich nevybavených prípadov** a predchádzania vzniku nových je potrebné pokračovať v konkrétnych opatreniach, ktoré treba v niektorých prípadoch ešte zintenzívniť[68]. V tejto súvislosti musia členské štáty okrem iného urýchlene začať s prijímaním dočasného alebo trvalého personálu, a s poskytovaním potrebnej odbornej prípravy, a to prípadne v spolupráci s agentúrou EUAA, vďaka ktorej sa budú môcť zamestnanci oboznámiť s novým rámcom[69]. Súbežne so znižovaním počtu nevybavených prípadov by mali členské štáty posilniť aj kapacitu súdnych orgánov. Vzhľadom na riziko preťaženia súdnych systémov a nedostatku personálu, ktoré môže vyplynúť z kratších lehôt v rámci nových konaní, musia vnútroštátne orgány zabezpečiť účinnú koordináciu medzi príslušnými útvarmi.

V rámci prípravnej fázy musia členské štáty zároveň prijať potrebné opatrenia a v prípade potreby zaviesť legislatívne zmeny na zabezpečenie účinného prístupu ku konaniam o azyle, a to pri dodržaní zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Podľa nariadenia o konaní o azyle sú členské štáty povinné oznámiť Komisii do 12. júna 2026 okrem rozhodujúceho orgánu aj ďalšie vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za prijímanie žiadostí, ako aj určený príslušný orgán zodpovedný za registráciu žiadostí. Zároveň musia určiť národné kontaktné miesto tak na účely uvedeného nariadenia, ako aj na účely kvalifikačného nariadenia, a oznámiť jeho kontaktné údaje Komisii. Komisia tieto informácie následne poskytne ostatným členským štátom.

3.5. STAVEBNÝ PRVOK 5 – EFEKTÍVNEJŠIE A SPRAVODLIVEJŠIE KONANIA O NÁVRATE

Súbežne s rokovaniami o návrhu nariadenia o návrate Komisia a členské štáty pracujú na vymedzení praktických a operatívnych opatrení, ktoré majú zefektívniť proces návratov. Takmer všetky členské štáty upravili svoj rámec alebo postupy v snahe úzko prepojiť proces vydávania rozhodnutí o návrate so zamietavými rozhodnutiami o azyle, ako sa vyžaduje podľa nariadenia o konaní o azyle. Členské štáty zavádzajú ďalšie opatrenia v rámci širšieho spoločného úsilia o zjednodušenie a zefektívnenie administratívnych procesov[70]. Členské štáty podnikli kroky na modernizáciu svojich vnútroštátnych systémov správy prípadov v oblasti návratu: k dnešnému dňu 22 členských štátov[71] s podporou agentúry Frontex zaviedlo IT

[67] https://www.euaa.europa.eu/sites/default/files/2025-11/2026_Courts_Tribunals_Schedule_Activities_EN.pdf.
[68]Medzi členské štáty, ktoré v tejto súvislosti naďalej čelia výzvam, patria Belgicko, Cyprus, Fínsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko Španielsko a Taliansko.
[69] Agentúra EUAA pokračuje v aktualizácii svojich modulov odbornej prípravy a v príprave nových. Doteraz bolo aktualizovaných alebo novo vypracovaných 26 modulov odbornej prípravy, vďaka čomu sa európsky vzdelávací program v oblasti azylu uvádza do súladu s paktom.
[70]Ide o Cyprus (nové centrum asistovaného dobrovoľného návratu pre zraniteľné osoby), Bulharsko a Česko (asistovaný dobrovoľný návrat), Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko a Taliansko, úrady pre návrat: Bulharsko a Švédsko. Poľsko plánuje novú stratégiu návratu a zvyšuje úsilie o zintenzívnenie návratov.
[71]Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Švajčiarsko a Taliansko.

riešenia na riadenie prípadov v oblasti návratu, pričom vychádzali z analýzy nedostatkov v porovnaní s modelovým IT systémom (model RECAMAS).

Členské štáty a agentúra Frontex v súčinnosti s koordinátorom pre návrat naďalej pracujú na príprave cielených návratových akcií a na koordinácii operatívnych opatrení v snahe zvýšiť počet návratov do spoločných prioritných tretích krajín. Pokiaľ ide o konanie o návrate na hraniciach, v prípade členské štáty s najvyšším počtom prípadov v konaní na hraniciach je pravdepodobné, že budú štátnych príslušníkov tretích krajín vracať do tých tretích krajín, ktoré sú z pohľadu daného členského štátu relevantné. Koordinované opatrenia by sa mali okrem iného zamerať na nasadenie styčných dôstojníkov do týchto tretích krajín, na zvýšené využívanie dobrovoľných návratov, spoločné návratové operácie a na nástroje identifikácie.

Agentúra Frontex v spolupráci s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami zhromaždila osvedčené postupy v oblasti účinnej identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín a zabezpečovania ich dokladov na účely návratu. Osvedčené postupy, ktoré výslovne prihliadajú na krátke lehoty a operatívne obmedzenia zavedené konaním o návrate na hraniciach, budú členským štátom k dispozícii v druhom štvrťroku 2026.

Počet návratov realizovaných s podporou agentúry Frontex sa naďalej zvyšuje, pričom v roku 2025 predstavovali takmer polovicu všetkých návratov z Únie. Nasadení príslušníci stáleho zboru, ako sú špecialisti na návrat (RS), príslušníci eskortnej a podpornej skupiny agentúry Frontex pre návrat (FRESO) a členovia monitorovacej skupiny pre základné práva, svojou činnosťou naďalej podporujú v členských štátoch proces návratu. Okrem štandardného nasadenia síl agentúra plánuje nasadiť v členských štátoch tímy zložené z FRESO aj RS. To by viedlo k lepšej koordinácii pri podpore konania o návrate na hraniciach a k pružnejším postupom.

V prvom polroku 2025 všetky členské štáty naďalej aktívne využívali program reintegrácie EÚ pod záštitou agentúry Frontex, ktorý v súčasnosti poskytuje pomoc pri reintegrácii približne v 40 krajinách pôvodu. V nadväznosti na žiadosti členských štátov agentúra Frontex naďalej poskytuje členským štátom cielenú podporu pri budovaní kapacít s cieľom harmonizovať poradenstvo v oblasti návratu a reintegrácie prostredníctvom pravidelnej odbornej prípravy a odbornej prípravy pre budúcich školiteľov.

V diskusiách s tretími krajinami, ako aj pri iných príležitostiach, ako sú zasadnutia v rámci regionálnych procesov o migrácii, Komisia oboznámila partnerov o fungovaní konania o návrate na hraniciach a poukázala na potrebu zlepšiť celkovú spoluprácu v záujme zefektívnenia konaní a dodržiavania časových rámcov. Hlavné prvky boli predstavené aj na konferencii veľvyslancov EÚ v roku 2026.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

V záujme zaistenia väčšej efektívnosti a účinnosti postupov by Európsky parlament a Rada mali urýchlene dosiahnuť dohodu o navrhovanom nariadení o návrate. Okrem toho Komisia predloží tento rok návrh o digitalizácii správy prípadov v oblasti návratu, readmisie a reintegrácie.

Členské štáty by mali vo väčšej miere využívať súčasné možnosti podpory, ktoré agentúra Frontex ponúka v oblasti návratu: v súčasnosti len tri členské štáty využívajú viac ako 60 %

podpory tohto druhu. Komisia a agentúra Frontex spolupracujú s členskými štátmi pri identifikovaní operatívnych potrieb a hľadaní praktických riešení pre vykonávanie konania o návrate na hraniciach, pričom na tento účel organizujú aj špecializované semináre. Agentúra Frontex bude naďalej prispôsobovať svoju podporu konkrétnym potrebám členských štátov a opierať sa bude pritom o výsledky svojho každoročného prieskumu.

Návrat a readmisia zostávajú kľúčovými piliermi, o ktoré sa opiera komplexná spolupráca s tretími krajinami v oblasti migrácie. Skúsenosti ukazujú, že ak k plneniu povinnosti readmisie vlastných štátnych príslušníkov dochádza systematicky na základe jasných a dohodnutých pravidiel, posilňuje to pravidelný dialóg. Dohoda o readmisii medzi EÚ a Nigériou, ktorú zmluvné strany nedávno parafovali, sa uberá týmto smerom a poskytuje štruktúrovaný rámec pre spoluprácu. Takýto prístup je kľúčový pre riešenie konkrétnych otázok a hľadanie východísk na základe politickej vôle spolupracovať. Dobré fungujúca spolupráca v oblasti readmisie s tretími krajinami, na ktorých štátnych príslušníkov sa vzťahuje konanie o návrate na hraniciach, je základným predpokladom fungovania nového povinného konania na hraniciach v praxi. V tejto súvislosti je nevyhnutné zabezpečiť aj koordináciu medzi delegáciami EÚ a veľvyslanectvami členských štátov, aby mali primerané informácie a kapacity na pôsobenie v tretích krajinách a aby dokázali návrat a readmisiu presadzovať ako súčasť širších záujmov EÚ voči dotknutej tretej krajine.

3.6. STAVEBNÝ PRVOK 6 – ÚČINNÉ UPLATŇOVANIE ZODPOVEDNOSTI V PRAXI

Základným pilierom celého paktu je dobré fungovanie existujúcich dublinských pravidiel a nových pravidiel podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie. Pravidlá vykonávania nového systému zodpovednosti boli prijaté v októbri 2025[72]. Viacero členských štátov posilňuje kapacity svojich dublinských jednotiek prostredníctvom prijímania nového personálu alebo interných presunov[73]. Členské štáty však prijímajú aj ďalšie opatrenia. Okrem iného ide o vnútornú reorganizáciu, zdokonaľovanie IT systémov a systémov správy prípadov, nové usmernenia a odbornú prípravu, dolaďovanie postupov pre zraniteľné skupiny a rodiny, zriaďovanie nových špecializovaných zariadení pre osoby, ktoré majú byť odovzdané, a posilňovanie sprievodných opatrení, ako sú poradenské služby[74].

Nové prevádzkové normy a ukazovatele agentúry EUAA k nariadeniu o riadení azylu a migrácie, ktoré boli prijaté v marci 2026[75] a vypracované v spolupráci s členskými štátmi, prinášajú kompletnú revíziu a aktualizáciu existujúcich noriem a ukazovateľov pre dublinské

[72] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/2055 z 2. októbra 2025, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351, pokiaľ ide o riadenie azylu a migrácie, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 1560/2003.
[73] Belgicko, Estónsko, Grécko, Chorvátsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko (interné presuny) a Slovinsko.
[74] Napr. interná reorganizácia v Chorvátsku a Írsku; zdokonaľovanie IT systémov a systémov správy prípadov v Belgicku, Bulharsku, na Cypre, v Česku, Dánsku, vo Fínsku, Francúzsku, v Írsku a Taliansku; nové usmernenia vrátane usmernení týkajúcich sa zraniteľných skupín a rodín v Česku, vo Francúzsku, v Írsku a Rakúsku; ďalšia odborná príprava v Česku, vo Francúzsku, v Írsku, Portugalsku, Rakúsku a vo Švédsku; zriaďovanie osobitných zariadení na umiestnenie osôb, ktoré majú byť odovzdané do zodpovedného členského štátu, v Belgicku, vo Fínsku, v Nemecku a Slovinsku, ale aj posilnenie poradenstva pri riešení rizika úteku, napríklad v Belgicku.
[75] https://www.euaa.europa.eu/publications/operational-standards-indicators-asylum-migration-management-regulation.

nariadenie III[76]. Členským štátom poskytujú podporu a usmernenie pri implementácii nariadenia o riadení azylu a migrácie. Zameriavajú sa pritom na mechanizmus určovania členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, čím prispievajú k zabezpečeniu spravodlivých a účinných konaní a k posilňovaniu spoločného európskeho azylového systému. V snahe doplniť tieto usmernenia pracuje agentúra EUAA na nových odporúčaniach. Tie prinášajú praktické riešenia, ktoré sa okrem iného týkajú organizácie procesu odovzdania, koordinácie medzi príslušnými zainteresovanými stranami, predchádzania úteku a zabezpečenia rešpektovania základných práv počas celého konania.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

V záujme zabezpečenia stabilného prechodu zo súčasného dublinského systému na nové pravidlá zodpovednosti by sa mala osobitná pozornosť venovať operatívnej spolupráci medzi členskými štátmi. Členské štáty by sa mali aktívne zapájať do uľahčovania procesu odovzdania a do spolupráce v praktických a logistických záležitostiach. Členské štáty mali do 12. apríla 2026 oznámiť svoje určené miesta na realizáciu odovzdania do zodpovedného členského štátu[77]. Tento krok je nevyhnutným predpokladom na zaistenie prechodu na nový systém zodpovednosti. Hoci reformné procesy už prebiehajú, niektoré členské štáty musia ešte vyriešiť problém nedostatočného personálu[78].

Komisia v úzkom kontakte s členskými štátmi zabezpečuje vytvorenie podmienok, ktoré zaručia, aby proces odovzdania do všetkých členských štátov prebiehal v súlade s novými pravidlami hneď, ako sa začnú uplatňovať. Komisia do 12. júla a následne do 15. októbra posúdi, či došlo k náprave súčasných postupov uplatňovania pravidiel odovzdávania, ktorých pretrvávanie by mohlo predstavovať systémové nedostatky a mohlo by mať vážne negatívne dôsledky pre fungovanie nariadenia o riadení azylu a migrácie.

Komisia sfinalizuje delegované akty, s ktorými sa počíta v rámci nariadenia o riadení azylu a migrácie, aby tak zjednodušila uplatňovanie pravidiel, ktoré sa týkajú maloletých osôb bez sprievodu a závislých osôb, vrátane určovania zodpovednosti na základe týchto kritérií. Pokračuje sa v modernizácii siete DubliNet na základe koncepčného dokumentu, ktorý vypracovala agentúra eu-LISA a Komisia a ktorý odsúhlasili členské štáty v júni 2024. Agentúra eu-LISA zároveň pripravuje technické a operatívne detaily komunikácie medzi členskými štátmi prostredníctvom siete DubliNet.

3.7. STAVEBNÝ PRVOK 7 – UPLATŇOVANIE SOLIDARITY V PRAXI

Prvý ročný cyklus riadenia migrácie bol v novembri 2025 iniciovaný prijatím výročnej európskej správy o azyle a migrácii, v ktorej sa posudzuje migračná situácia v Únii a členských štátoch za obdobie od júla 2024 do júna 2025 a identifikujú potenciálne trendy a vývoj v nadchádzajúcom roku[79]. Na základe zistení uvedenej správy prijala Komisia vykonávacie

[76]Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie).
[77]Všetky členské štáty okrem Maďarska už agentúre EUAA oznámili svoje určené miesta.
[78]Grécko, Chorvátsko, Portugalsko, Rumunsko a Taliansko.
[79] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52025DC0795.

rozhodnutie[80], v ktorom určila členské štáty, ktoré sú vystavené migračnému tlaku (Cyprus, Grécko, Španielsko a Taliansko), ktorým hrozí migračný tlak (Belgicko, Bulharsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Lotyšsko, Litva, Nemecko a Poľsko) a ktoré čelia závažnej migračnej situácii (Bulharsko, Česko, Estónsko, Chorvátsko, Rakúsko a Poľsko). V nadväznosti na návrh Komisie na vykonávací akt Rady, ktorým sa zriaďuje rezerva solidarity, zvolala Rada fórum EÚ na vysokej úrovni pre solidaritu, na ktorom členské štáty prisľúbili svoje solidárne príspevky[81]. Rada 19. decembra 2025 prijala svoje vykonávacie rozhodnutie o zriadení rezervy solidarity na rok 2026, v ktorom stanovila referenčný počet 21 000 relokácii alebo iných foriem solidárnej podpory, resp. finančné príspevky vo výške 420 miliónov EUR[82]. Koordinátor EÚ pre solidaritu v súčasnosti pripravuje v rámci platformy solidarity uvedenie tejto rezervy do praxe[83].

Nová praktická príručka agentúry EUAA o mechanizme solidarity, ktorá bola prijatá v marci 2026[84], poskytuje usmernenia o praktickej implementácii mechanizmu solidarity vnútroštátnymi orgánmi, a to najmä pokiaľ ide o relokácie. Druhá časť sa zameria na kompenzácie prevzatím zodpovednosti.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Proces implementácie prvej rezervy solidarity úspešne napreduje, pričom Komisia aktívne komunikuje so všetkými členskými štátmi. Po tom, ako sa pakt začne v júni v plnej miere uplatňovať, bude zvolané fórum EÚ na technickej úrovni pre solidaritu. Jeho cieľom bude pokročiť v uvádzaní mechanizmu solidarity do praxe, a to na základe návrhu koordinátora pre solidaritu, ktorý má zabezpečiť vyvážené a spravodlivé rozdelenie rezervy medzi benefitujúce členské štáty. V rámci týchto príprav v súčasnosti prebiehajú v rámci platformy solidarity hĺbkové rozhovory so všetkými členskými štátmi, ako aj dvojstranné konzultácie s benefitujúcimi a prispievajúcimi členskými štátmi. Okrem toho bude Komisia naďalej pracovať na zabezpečení toho, aby do rezervy solidarity prispievali všetky členské štáty. Pre implementáciu rezervy solidarity je naďalej zásadné, aby v benefitujúcich členských štátoch neexistovali žiadne systémové nedostatky v uplatňovaní pravidiel zodpovednosti podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie, ktoré by mohli mať vážne negatívne dôsledky pre fungovanie systému. V prípade zistenia takýchto nedostatkov sa od prispievajúcich členských štátov nebude vyžadovať, aby splnili svoje prísľuby.

Po iniciovaní prvého ročného cyklu riadenia migrácie sa zlepšila kvalita a úplnosť údajov. Na prípravu ďalšieho cyklu však bude potrebné vynaložiť viac úsilia[85]. Členské štáty by mali

[80]Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2323 z 11. novembra 2025 podľa článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351.
[81]Svoje príspevky prisľúbili všetky členské štáty okrem Maďarska a Slovenska.
[82] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/2642 z 19. decembra 2025, o zriadení ročnej rezervy solidarity na rok 2026.
[83]Zasadnutie platformy solidarity sa uskutočnilo 23. marca 2026 s cieľom pripraviť uvedenie rezervy solidarity na rok 2026 do praxe, hneď ako sa pakt začne uplatňovať.
[84] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-solidarity-mechanism-part-i.
[85]Z prvej výročnej správy vyplýva, že vo viacerých členských štátoch pretrvávali značné nedostatky v údajoch, najmä pokiaľ ide o návrat, rozhodnutia o odvolaniach v konaní o azyle, prijímacie systémy, maloleté osoby bez sprievodu a neoprávnený pobyt. Pri jednom alebo viacerých ukazovateľoch boli vykázané neúplné údaje, resp.

zabezpečiť včasné poskytovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a informácii príslušným orgánom EÚ, najmä agentúre EUAA, agentúre Frontex a Eurostatu, ako sa stanovuje v nariadení o riadení azylu a migrácie. Nový model toku údajov, na ktorého vytvorení sa momentálne pracuje, by mal zabezpečiť jednotný súbor oficiálnych európskych štatistík o medzinárodnej ochrane[86]. Komisii by to umožnilo ďalej zlepšovať kvalitu a komplexnosť posudzovania migračnej situácie v členských štátoch.

3.8. STAVEBNÝ PRVOK 8 – PRIPRAVENOSŤ A PLÁNOVANIE PRE PRÍPAD NEPREDVÍDANÝCH UDALOSTÍ

Nedávny geopolitický vývoj, napríklad na Blízkom východe, ešte viac zdôrazňuje význam pripravenosti a plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí. Ako uviedli lídri v záveroch Európskej rady z marca 2026[87], EÚ je pripravená v plnej miere mobilizovať svoje diplomatické, právne, operačné a finančné nástroje na predchádzanie nekontrolovaným migračným pohybom do EÚ a na zachovanie bezpečnosti v Európe. Komisia a príslušné agentúry EÚ pozorne sledujú vývoj a možné dôsledky pre migračné toky, a to aj prostredníctvom systému včasného varovania, prognózovania a modelovania scenárov, aby zabezpečili situačnú informovanosť a v prípade potreby podporili včasnú a koordinovanú reakciu. Komisia v súčinnosti s agentúrami EUAA a Frontex vedie s členskými štátmi cielené konzultácie, v rámci ktorých spoločne diskutujú o možných scenároch a plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí na vonkajších hraniciach[88] a v oblasti azylu a prijímania, ak by došlo k zvýšeniu migračných tokov. Zároveň identifikujú oblasti, v ktorých môžu byť potrebné ďalšie opatrenia na zlepšenie pripravenosti.

Všetky členské štáty okrem jedného[89] predložili agentúre EUAA svoje národné plány pre prípad nepredvídaných udalostí. Hoci vo väčšine týchto plánov sú zohľadnené hlavné prvky vzoru vypracovaného agentúrou EUAA; plány vykazujú rozdielnu mieru úplnosti, pokiaľ ide o azyl, prijímanie a maloleté osoby bez sprievodu[90]. Niektoré členské štáty už v nadväznosti na predchádzajúce posúdenie stavu implementácie paktu pristúpili k revízii alebo doplneniu

neboli vykázané vôbec žiadne údaje v prípade Bulharska, Cypru, Česka, Estónska, Fínska, Francúzska, Chorvátska, Írska, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Nemecka, Portugalska, Rumunska, Španielska a Talianska.

[86]Zavádza sa spoločný projekt EUAA-EUROSTAT, ktorého cieľom je zefektívniť štatistiky o medzinárodnej ochrane. Medzi týmito dvoma subjektmi má byť do polovice roka 2026 podpísaná dohoda o spolupráci a nový tok údajov sa bude uplatňovať od referenčného mesiaca, ktorým je júl 2025.

[87] https://www.consilium.europa.eu/media/lwhk3itd/en-20260319-european-council-conclusions.pdf.

[88]Agentúra Frontex aktualizovala príručku o plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti riadenia hraníc a návratu, ktorá je praktickou pomôckou pri aktivácii, testovaní a dolaďovaní takýchto národných plánov pre prípady veľkého prílevu migrantov a iných kríz na vonkajších hraniciach EÚ.

[89]Maďarsko.

[90]Napr. Španielsko, Estónsko, Francúzsko, Lotyšsko, Holandsko a Rakúsko. V rámci dialógov Komisie s členskými štátmi niektoré z týchto členských štátov, ako aj Poľsko uviedli, že pracujú na revízii alebo doplnení svojich plánov pre prípad nepredvídaných udalostí alebo že tak plánujú urobiť. Iné členské štáty uviedli, že vzhľadom na prebiehajúce legislatívne a administratívne prípravy na začatie uplatňovania paktu nie sú revízie týchto plánov zatiaľ naplánované, resp. sa s nimi počíta až v neskoršej fáze, no v prípade potreby by k zavedeniu príslušných opatrení dôjsť mohlo.

svojich plánov pre prípad nepredvídaných udalostí[91]. Niekoľko členských štátov[92] zároveň informovalo o nedávnom či plánovanom otestovaní jednotlivých plánov pre prípad nepredvídaných udalostí, ako aj o súvisiacich simulačných cvičeniach.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Celková úroveň pripravenosti Únie a členských štátov sa vďaka implementácii nových ustanovení paktu zlepšuje. Komisia v súčinnosti s agentúrou EUAA naďalej pracuje s členskými štátmi na identifikácii osvedčených postupov a tých častí plánov, ktoré sa majú posilniť, a to aj v rámci koncepcie pripravenosti a krízového riadenia v oblasti migrácie. Zlepšenie a lepšiu jasnosť by si vyžadovali predovšetkým otázky, ako sú konania o azyle, ustanovenie zástupcov pre maloleté osoby bez sprievodu a ich celková vyťaženosť prípadmi. Navyše v niektorých prípadoch nie je jasné, či sú opatrenia v oblasti pripravenosti (napr. logistika a príprava obstarávania, tvorba zásob, odborná príprava alebo rezervná prijímacia kapacita) už v praxi zavedené alebo sú plánované. Stanovením merateľných prahových hodnôt a ukazovateľov pre jednotlivé scenáre a reakcie by sa zvýšila účinnosť plánov pre prípad nepredvídaných udalostí. K ich robustnosti by prispeli aj dobre zadefinované postupy aktivácie a preskúmania.

Komisia vyzýva členské štáty, aby svoje plány v prípade potreby skompletizovali, doladili alebo aktualizovali, následne ich prijali a po revízii oznámili agentúre EUAA. Členské štáty by mali okrem toho zabezpečiť náležité opatrenia na budovanie kapacít a naplánovať činnosti na otestovanie plánov pre prípad nepredvídaných udalostí (napr. simulácie, simulačné cvičenia alebo iné mechanizmy záťažového testovania). Členské štáty budú musieť zároveň Komisii a agentúre EUAA oznámiť, či od 12. júna 2026 dôjde k aktivácii pohotovostného plánu, prípadne skôr, ak členský štát transponoval a začal uplatňovať smernicu o podmienkach prijímania pred týmto dátumom[93].

Agentúra EUAA poskytne členským štátom na požiadanie technickú podporu prostredníctvom štruktúrovanej spätnej väzby a cielených činností. Spätná väzba k národným plánom pre prípad nepredvídaných udalostí bola dosiaľ poskytnutá deviatim členským štátom[94]. Agentúra EUAA začala s podporou a za účasti Komisie, členských štátov a agentúry Frontex pripravovať praktickú príručku o metodike plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí, ktorá by mala byť dokončená v roku 2027. Táto praktická príručka by mala členským štátom poskytnúť štruktúrované, praktické a operatívne usmernenia pri revízii ich národných plánov pre prípad nepredvídaných udalostí. Plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti prijímania a azylu sa bude posudzovať v rámci pravidelného viacročného monitorovacieho programu agentúry EUAA. S monitorovaním v plnom rozsahu sa začne v júni 2026 po prijatí revidovanej metodiky monitorovania, pričom v prvom roku sa monitorovanie uskutoční v troch členských

[91]Napr. Estónsko a Holandsko.
[92] Napríklad Francúzsko, Malta, Portugalsko, Španielsko a Taliansko informovali o nedávnych či plánovaných cvičeniach v súvislosti so svojimi príslušnými plánmi pre prípad nepredvídaných udalostí.
[93]Členským štátom boli 30. júla 2025 rozoslané spoločné pokyny o tom, ako informovať Komisiu a agentúru EUAA o aktivácii a deaktivácii plánu v prípadoch stanovených v smernici o prijímacích podmienkach.
[94]K 27. marcu bola spätná väzba poskytnutá Cypru, Estónsku, Holandsku, Litve, Luxembursku, Malte, Poľsku, Rakúsku a Švédsku.

štátoch, a to na Slovensku, Malte a v Bulharsku, a v nasledujúcich rokoch sa bude monitorovať priemerne päť členských štátov.

3.9. STAVEBNÝ PRVOK 9 – NOVÉ ZÁRUKY PRE ŽIADATEĽOV O MEDZINÁRODNÚ OCHRANU A ZRANITEĽNÉ OSOBY A INTENZÍVNEJŠIE MONITOROVANIE ZÁKLADNÝCH PRÁV

Napreduje sa pri vytváraní mechanizmov právneho poradenstva a monitorovania základných práv. Takmer všetky členské štáty sú blízko k uzavretiu dohôd o zabezpečení poskytovania bezplatného právneho poradenstva v administratívnej fáze konania, hoci tretina členských štátov ešte musí dokončiť potrebné legislatívne zmeny[95]. Z operačného hľadiska sa väčšina členských štátov rozhodla spolupracovať s rôznymi externými partnermi, nezávislými agentúrami, resp. právnikmi/združeniami poskytujúcimi právnu pomoc či mimovládnymi organizáciami[96], pričom sa buď opierajú o existujúce dohody, alebo uzatvorili nové. Všetky členské štáty s výnimkou niekoľkých uzatvárajú dohody aj v súvislosti s mechanizmom monitorovania základných práv v konaniach na hraniciach, a to často v súčinnosti s národnými ombudsmanmi[97].

Agentúra FRA v nadväznosti na svoje predchádzajúce usmernenia[98] vytvorila praktický monitorovací nástroj, ktorý pre tieto mechanizmy monitorovania stanovuje spoločnú metodiku. V apríli 2026 agentúra FRA zároveň zorganizovala pre monitorujúci personál vo viacerých členských štátoch semináre na zvyšovanie informovanosti[99] a uverejnila správu[100], v ktorej uviedla svoje skúsenosti z operačnej spolupráce v Grécku a Taliansku v snahe informovať o implementácii paktu v súlade s Chartou základných práv EÚ. Agentúra EUAA dokončila a uverejnila praktickú príručku o bezplatnom právnom poradenstve v administratívnej fáze konania o azyle[101].

Pokiaľ ide o deti, členské štáty sa zameriavajú na zabezpečenie náležitých prijímacích podmienok a na revíziu postupov posudzovania veku. Cieľom je prispôsobiť ich novým pravidlám, ktoré boli zavedené nariadením o konaní o azyle, a to najmä povinnosti uplatňovať

[95] Ide o Bulharsko, Cyprus, Grécko, Holandsko, Lotyšsko, Maltu, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

[96] Belgicko (MVO a imigračný úrad), Bulharsko (Národný úrad pre právnu pomoc), Chorvátsko (MVO), Česko (právnická kancelária), Francúzsko (MVO), Írsko (Rada pre právnu pomoc), Taliansko (UNHCR), Litva (zaručená štátom), Luxembursko, Poľsko (MVO), Portugalsko (združenie právnikov), Rumunsko (MVO), Slovensko (MVO), Rakúsko (BBU – štátny orgán nezávislý od agentúry pre azyl), Slovinsko (pripravuje sa verejné obstarávanie pre externých poskytovateľov právnej pomoci), Švédsko (MVO), Estónsko (prebieha verejné obstarávanie) a Lotyšsko. Nemecko, Fínsko, Malta a Holandsko využívajú interné mechanizmy v rámci štátnych orgánov, ktoré sú zodpovedné aj za samotné konania.

[97] Bulharsko, Cyprus, Česko, Dánsko, Estónsko, Francúzsko (spolu s *Contrôleur général des lieux de privation de liberté*), Fínsko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španielsko. Iné členské štáty si zvolili odlišné mechanizmy: Holandsko (inštitút pre ľudské práva a holandský inšpektorát), Chorvátsko (vládny úrad pre ľudské práva), Írsko (hlavný inšpektor pre konanie o azyle a konanie na hraniciach), Nemecko (*Nationale Stelle zur Verhütung von Folte*r & *Deutsches Institut fuer Menschenrechte*). Belgicko, Grécko, Maďarsko, Malta, Taliansko a Švédsko ešte takéto dohody neuzavreli.

[98] https://fra.europa.eu/en/publication/2024/border-rights-monitoring.

[99] Estónsko, Fínsko, Lotyšsko, Litvu, Poľsko a Rumunsko. V Rumunsku sa praktický monitorovací nástroj testoval v rámci skríningového simulačného cvičenia.

[100] https://fra.europa.eu/en/publication/2026/operationalising-pact-migration-and-asylum-hotspot.

[101] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-free-legal-counselling.

multidisciplinárny prístup za účasti tímov kvalifikovaných odborníkov[102]. O osobitných ustanoveniach a konkrétnych zárukách týkajúcich sa detí vrátane maloletých osôb bez sprievodu sa naposledy diskutovalo na výročnom zasadnutí špecializovanej expertnej skupiny v novembri 2025 a na zasadnutí pracovnej skupiny pre azyl v marci 2026. V októbri 2025 bol zrevidovaný modul odbornej prípravy agentúry EUAA zameraný na deti v konaní o azyle. Praktická príručka o posudzovaní veku[103] poskytuje komplexné usmernenia, o ktoré sa môžu príslušné orgány a odborníci zapojení do posudzovania veku oprieť v prípade, že existujú pochybnosti o deklarovanom veku. Agentúra EUAA v marci 2026 uverejnila aj správu o postupoch posudzovania veku[104]. V správe sa mapujú jednotlivé postupy, metódy, záruky a úlohy jednotlivých aktérov pri posudzovaní veku v krajinách EÚ+ v roku 2025, pričom správa sa zameriava aj na plánované, resp. prebiehajúce úpravy v súvislosti s implementáciou paktu a identifikuje trendy a sľubné postupy. Správna rada agentúry EUAA prijala v marci praktickú príručku o najlepšom záujme dieťaťa[105]. Agentúra FRA pracuje na aktualizácii príručky z roku 2014 o deťoch bez rodičovskej starostlivosti[106].

S cieľom identifikovať zraniteľnosti pristúpila agentúra EUAA v novembri 2025 k revízii modulov odbornej prípravy zameraných na obete rodovo motivovaného násilia a vo februári 2026 k revízii modulov zameraných na žiadateľov s rôznorodou sexuálnou orientáciou, rodovou identitou a prejavmi a pohlavnými znakmi. Súčasťou nového súboru nástrojov na preverovanie je príloha o vykonávaní predbežných kontrol zraniteľnosti a v tejto súvislosti je k dispozícii aj príslušná odborná príprava[107]. Pokiaľ ide o návraty, agentúra Frontex v spolupráci s inými zainteresovanými stranami pracuje na vývoji mobilnej aplikácie zameranej na prácu so zraniteľnými skupinami, ktorej súčasťou je aj modul na kontrolu zraniteľnosti.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Členské štáty, ktoré si ešte nezadefinovali mechanizmy na poskytovanie bezplatného právneho poradenstva v administratívnej fáze[108] alebo mechanizmus na monitorovanie dodržiavania základných práv v konaní na hraniciach[109], by tak mali urobiť čo najskôr. Všetky členské štáty by mali vyriešiť akékoľvek pretrvávajúce problémy súvisiace so zabezpečením primeraného financovania, personálneho obsadenia a odbornej prípravy a zároveň by mali vymedziť jasné hranice kompetencií a zodpovednosti (ak je táto úloha rozdelená medzi viacerých aktérov, mal by sa jednoznačne určiť vedúci subjekt). Agentúra FRA v nadväznosti na svoje usmernenia

[102] Niekoľko členských štátov uplatňuje multidisciplinárny postup: Francúzsko, Chorvátsko, Litva, Nemecko, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Švédsko a Taliansko.
[103] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-age-assessment-0.
[104] EUAA: Postupy posudzovania veku v krajinách EÚ+, https://www.euaa.europa.eu/publications/age-assessment-practices-eu-countries-0.
[105] https://www.euaa.europa.eu/publications/practical-guide-best-interests-child, EUAA: Praktická príručka o najlepšom záujme dieťaťa v rámci medzinárodnej ochrany.
[106] Agentúra Európskej únie pre základné práva: Opatrovníctvo detí bez rodičovskej starostlivosti. https://fra.europa.eu/en/publication/2014/guardianship-children-deprived-parental-care
[107] Odborná príprava poskytovaná agentúrou EUAA: Zraniteľnosť v Pakte o migrácii a azyle. https://www.euaa.europa.eu/training-catalogue/vulnerability-pact-migration-and-asylum
[108] Cyprus, Estónsko, Grécko, Lotyšsko, Maďarsko a Taliansko.
[109] Belgicko, Maďarsko, Taliansko a Malta.

z decembra 2024 o zriadení mechanizmu v súčasnosti pripravuje metodické usmernenia, ktoré by mali uľahčiť činnosť budúcich členov monitorovacej skupiny.

Členské štáty by mali intenzívnejšie pracovať na posilnení systému opatrovníctva, aby zaistili včasné ustanovenie a primeraný počet osôb ustanoviteľných za zástupcov pre maloleté osoby bez sprievodu. Zároveň musia posilniť dodržiavanie práv detí, vrátane ich prístupu k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti, a zabezpečiť záruky pre deti v súvislosti s prijímaním, konaním na hraniciach a zaistením. Pre mnohé členské štáty to bude znamenať, že musia do tohto systému zapojiť rôznych aktérov a orgány, ako sú napr. úrady starostlivosti o deti. Členské štáty sa musia intenzívnejšie pripravovať aj na uplatňovanie multidisciplinárneho prístupu k posudzovaniu veku, a to aj na hraniciach.

3.10. STAVEBNÝ PRVOK 10 – PRESÍDLENIE, ZAČLENENIE A INTEGRÁCIA

V dvojročnom pláne Únie pre presídlenie a humanitárne prijatie na roky 2026 – 2027, ktorý Rada prijala 18. decembra 2025[110], sa stanovuje prvý dvojročný cyklus Únie zameraný na koordináciu úsilia pri presídľovaní a prijímaní osôb z humanitárnych dôvodov. Na základe dobrovoľných prísľubov deviatich členských štátov zabezpečuje plán na obdobie dvoch rokov bezpečné a legálne možnosti migrácie pre 10 430 osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, čím sa posilňuje spolupráca s kľúčovými tretími krajinami, ktoré sú hostiteľskými krajinami pre vysídlené obyvateľstvo. Tento plán, ktorý bol vypracovaný na základe konzultácie s Výborom na vysokej úrovni pre presídlenie a humanitárne prijatie a ktorý zohľadňuje príspevky členských štátov, ako aj globálne posúdenie potrieb úradom UNHCR, nadobudol účinnosť 11. januára 2026. V snahe podporiť vykonávanie plánu agentúra EUAA dokončila aktualizáciu svojich modulov odbornej prípravy zameraných na doplnkové možnosti migrácie a na fázu výberu v rámci presídľovania a prijímania osôb z humanitárnych dôvodov.

Legálne možnosti migrácie z tretích krajín zároveň prispievajú k účinnému riadeniu migrácie a k integrácii migrantov. Vo vízovej stratégii[111] a v odporúčaní na prilákanie talentov na podporu inovácií[112] z januára 2026 sa stanovuje nový rámec pre vízovú politiku a uvádzajú sa odporúčania, ako zvýšiť atraktívnosť Únie pre vysokokvalifikovaných odborníkov, študentov, výskumných pracovníkov a inovatívnych podnikateľov, a tak podporiť konkurencieschopnosť Únie v globálnom meradle. Komisia zároveň uviedla do praxe platformu na prilákanie talentov na podporu inovácii, pričom prvé stretnutie sa konalo v marci 2026 a druhé je naplánované na jún 2026.

Viaceré členské štáty vo svojich národných implementačných plánoch poukázali na to, že je potrebné zvýšiť investície do ďalších integračných opatrení vrátane jazykovej a občianskej integrácie, ako aj ich podporu. Súčasne je potrebné podporovať integráciu do trhu práce, a to uľahčením uznávania kvalifikácií a potvrdzovania zručností. Na tom sa momentálne pracuje,

[110]Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/2628 z 18. decembra 2025 o pláne Únie pre presídlenie a humanitárne prijatie (2026 – 2027).
[111]Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o stratégii EÚ v oblasti vízovej politiky, COM(2026) 43 final.
[112]Odporúčanie Komisie (EÚ) 2026/311 z 29. januára 2026 o získavaní talentov na podporu inovácií.

pričom jednotlivé členské štáty mapujú a posudzujú ďalšie potreby a zavádzajú reformy[113]. Od novembra 2025 prijal širšiu integračnú stratégiu ďalší členský štát[114]. Niektoré členské štáty sa sústreďujú na konkrétne aspekty integrácie, ako sú jazykové kurzy alebo občianske vzdelávanie, resp. na účely integrácie vyvíjajú osobitné IT nástroje[115]. Zasadnutie Európskej siete pre integráciu v decembri 2025 bolo zamerané na výzvy a osvedčené postupy, ktoré majú zabezpečiť, aby migranti, ktorí pri integrácii do trhu práce čelia viacerým prekážkam (napr. žiadatelia o medzinárodnú ochranu a osoby, ktorým bola poskytnutá, zraniteľné migrantky), mali rýchly a udržateľný prístup k zamestnaniu a súvisiacej odbornej príprave.

Hlavné výzvy a ďalšie kroky

Dôraz sa teraz kladie na vykonávanie plánu Únie pre presídlenie a humanitárne prijatie na roky 2026 – 2027. Komisia je pripravená podporiť členské štáty v tomto úsilí. V lete 2026 bude zvolaný Výbor na vysokej úrovni pre presídlenie a humanitárne prijatie, kde by sa malo s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami diskutovať o vykonávaní plánu EÚ.

Opatrenia na podporu integrácie sa v jednotlivých členských štátoch stále značne líšia, pokiaľ ide o ich komplexnosť a kvalitu. Viaceré členské štáty sa musia viac usilovať o odstránenie nedostatkov v prístupe k bezplatným integračným opatreniam[116] vrátane jazykových kurzov a kurzov občianskej orientácie, ktoré zatiaľ nie sú k dispozícii vo všetkých členských štátoch; podpory integrácie do trhu práce vrátane príslušnej odbornej prípravy a služieb ponúkaných úradmi práce; a prístupu ku konaniam o uznanie kvalifikácie a potvrdenie zručností. Je nevyhnutné prejsť od sporadických opatrení na projektovej báze k štrukturálnej podpore integrácie[117] a k plneniu záväzkov prostredníctvom jasne vymedzených krokov.[118] V záujme zvýšenia účinnosti svojej podpory by sa mali členské štáty zasadzovať o hladký prechod od opatrení včasnej integrácie žiadateľov o medzinárodnú ochranu k opatreniam pre osoby, ktorým bola táto ochrana udelená. Zároveň by mali prijať opatrenia prispôsobené osobitným potrebám a odstrániť prekážky pre ženy a deti, resp. osobitné skupiny osôb, ako sú osoby s potrebami v oblasti duševného zdravia[119]. Komisia je pripravená usmerňovať členské štáty i naďalej, a to aj prostredníctvom výmeny osvedčených postupov[120], aby dokázali čo najlepšie využiť fondy v EÚ zamerané na integráciu, ako sú AMIF, Európsky sociálny fond plus (ESF+) a Európsky fond regionálneho rozvoja.

[113]Belgicko, Česko, Estónsko, Lotyšsko a Rakúsko pracujú na prispôsobení existujúcich systémov a doplnení nových zložiek. Portugalsko uskutočňuje systémovú reformu.
[114]Cyprus. K marcu 2026 boli stratégie integrácie migrantov na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni prijaté vo všetkých členských štátoch okrem Maďarska a Rumunska. Taliansko v súčasnosti pripravuje aktualizáciu svojho národného plánu integrácie.
[115] Napr. Česko a Estónsko.
[116]Napr. Bulharsko, Chorvátsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko.
[117]Napr. Grécko, Chorvátsko, Maďarsko, Slovensko a Rumunsko.
[118]Napr. Bulharsko.
[119] Pozri https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025SC0162.
[120]To by sa mohlo uskutočniť prostredníctvom komunity praxe ESF+ v oblasti integrácie migrantov. https://socialinnovationplus.eu/cop/migrant-integration/.

4. ZÁVER

Členské štáty, inštitúcie a agentúry EÚ a iné zainteresované strany dosiahli počas prechodného obdobia, ktoré v júni vyústi do plného uplatňovaniu paktu, značný pokrok. Avšak činnosti takéhoto rozsahu a komplexnej povahy, do ktorých sú zapojení mnohí interní aj externí aktéri, so sebou, prirodzene, prinášajú problémy. Nachádzame sa vo fáze, keď členské štáty musia pokročiť v národných reformách a uprednostniť stanovenie nových postupov a vytvorenie novej infraštruktúry, ktoré sú nevyhnutné pre fungovanie paktu. Do júna musí byť zavedený najmä nový systém Eurodac, postup preverovania a povinné konanie na hraniciach, ako aj opatrenia na uplatňovanie nových pravidiel zodpovednosti či potrebné úpravy vnútroštátnych právnych predpisov. Nastal čas zamerať sa na zostávajúce nedostatky. Komisia a agentúry EÚ sú naďalej odhodlané poskytovať členským štátom pomoc, aby implementácia tohto nového rámca prebehla úspešne a včas.

V záujme zaistenia rovnováhy medzi solidaritou a spravodlivým rozdelením zodpovednosti podľa paktu Komisia zároveň pracuje na rovnomernom rozdelení rezervy solidarity a na jej čo najrýchlejšom uvedení do praxe po tom, ako sa pakt začne v plnej miere uplatňovať. Účinné fungovanie mechanizmu solidarity je nevyhnutným predpokladom fungovania samotného paktu. Všetky členské štáty musia prispievať do mechanizmu solidarity v súlade so záväzkami stanovenými v nariadení o riadení azylu a migrácie, pričom Komisia prijme potrebné opatrenia, aby zabezpečila plnenie týchto záväzkov všetkými členskými štátmi. Okrem toho Komisia v júli a následne v októbri posúdi, či súčasné postupy uplatňovania pravidiel odovzdávania pretrvávajú a či teda predstavujú systémové nedostatky, ktoré by mohli mať vážne negatívne dôsledky pre fungovanie nariadenia o riadení azylu a migrácie.

Po júni budú členské štáty, Komisia a agentúry EÚ ďalej spoločne pracovať na tom, aby zabezpečili zavedenie a účinné fungovanie všetkých prvkov nového európskeho migračného systému. Komisia v októbri 2026 iniciuje druhý ročný cyklus migrácie, ktorého súčasťou bude aj výročná správa o azyle a migrácii. Tá poskytne komplexný prehľad o situácii v oblasti azylu a migrácie v EÚ a posúdi migračnú situáciu, ktorej čelia členské štáty.